

אורות הגבעה תרומה תשע"ח

העלון מוקדש לזכות ידיד נפשי האהוב, רודף צדקה וחסד, נעים למטה ונחמד למעלה, מחשובי אברכי שכונתנו הקדושה, הרב יוסף אביעזרי שליט"א. יה"ר שיצליח בכל אשר יפנה יחד עם ביתו וכל אשר לו מתוך שמחת הלב ומנוחת הנפש וכל טוב סלה!!!

הבהרה חשובה מאד: העירני אחד שהוא ידיד נפש, ותלמיד חכם גדול, שהיה משתמע מדבריי בעלון בשבוע שעבר שאני מזלזל - ח"ו לא יעלה ולא יבוא - באברכים, וצרם לו. הנני להבהיר בצורה חד-משמעית שלא הייתה כוונתי ח"ו למעט בכבודם וכל דברי המוסר שנכתבו היו על מנת לתקן. היושבים באהלה של תורה הם לגיונו של מלך שאין דומה להם בכל כדור הארץ, ואני מעריך, מוקיר, מכבד ופעמים רבות אפילו זוכה לאהוב אהבת נפש כל מי שיושב ולומד תורה [וגם כאלו שלומדים בעמידה].

אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה', ואם יצא מדבריי אפילו משהו שבמשהו של השפלה בכבוד הלומדים או בכבוד התורה, הנני מתחרט בחרטה וגמורה ומבקש סליחה מה' יתברך, מהתורה הקדושה שאני אוהבה אהבת נפש והיא משוש חיי, ומכל האברכים היקרים שליט"א הממיתים עצמם באהלה של תורה [וגם כאלו שפחות ממיתים עצמם..].

אם טעיתי וקולמוסי פלט דברים לא ראויים, האשמה בי [ולא בקולמוסי]. כל מגמתי היא לעורר לתיקון ולגרום שציבור, שהוא מבחר האנושות, יהיה עוד יותר טוב. כואב לי שאנשים סובלים ולפעמים עט מושחז מסוגל לחולל התעוררות ושינוי. אבל שוב - אני מתנצל מאד מאד מאד [ג' פעמים חזקה] אם פגעתי במאן דהוא. תכלית הוצאת העלון היא אך ורק להרבות כבוד שמים ולא להיפך. והוא רחום יכפר עוון.

אסיים בברכה שכל מי שחפץ בכך יזכה לשבת על התורה והעבודה מתוך עושר ואושר ושפע אין סופי ולא ישמע שוד ושבר בארצנו ונזכה לשבת איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו לאורך ימים ושנים טובות.

העורך,

עבדכם הנאמן,

הק' הצב"י אלחנן בן לאאמו"ר ר' יצחק יונה אהרמן

שלושה יסודות נפלאים הנלמדים מפרשת תרומה מבוססים [בחלקם] על דברי הבית הלוי

א. הנה באה פרשה זו תרומה אחרי פרשת משפטים ללמדנו שלפני שיתן צדקה, יוודא שאין כל חשש גזל בממונו. קודם משפטים - יושר, אמת ורק אח"כ צדקה. צדקה היא נפלאה, אבל יש סולם עדיפויות. אין להיכשל בגזל כדי לתת צדקה. [גם, למרבה הפלא, לפוליטיקאים ואנשי ציבור גזילה אסורה].

חזון נפרץ במחוזותינו שאנשים הם בעלי חובות [ל"ע] ובמקום לשלם את חובותיהם, הם מעדיפים לתת צדקה. לתת צדקה הוא בהחלט נעים. אני מרגיש טוב עם עצמי, אני "נוית'ן", נדיב, רחב לב. ואילו לשלם חובות מ-ע-צ-ב-ן. לא מקבלים על כך פרסים, לא מרגישים צדקות מיוחדת. שום-כלום. הייתי מעדיף לא להיות חייב מלכתחילה [סוג של "מלאכה שאינה צריכה

לגופה". לכן, נטיית רבים היא לתת צדקה ולהתעלם מהחובות וממצוקת האנשים שמטוב לבם הלוח כסף ועכשיו הם מצפים להחזרתו - ולשווא.

וכאן בא הפסוק וזועק "למה רשע ולא ישלם". היתכן?? ואין פוצה פה ומצפצף. הנה, הזדמנות למחות בתופעה המבישה, לפצות פה ולצפצף.

ושו"מ שכתב בספר חסידים בסי' שע"ז וז"ל רבן שמעון אומר אם חובו מרובה מהקדשו לא הקדיש כלום. לכך אדם שחייב לאחרים ממון ואין לי משלו לא יקנה ספרים ולא יתן צדקה ולא ישכיר סופרים ולא יתן נרות לביהכנ"ס ועל זה נאמר שונא גזל בעולה ע"כ. ובסי' שע"ה כתב וז"ל ואם אין בידך אלא משל אחרים אל תתן צדקה שמא לא יהיה לך במה לשלם ע"כ. ובסי' תנ"ד [שהובא ג"כ בברכ"י יו"ד סי' רנ"א] כתב וז"ל ומי שחייב לאחרים לא ירבה בצדקות עד שיפרע ע"כ. [ועי' בס' מנחת צבי ח"ג סי' ו']. אינני פוסק. קטונתי עד לממדים מיקרוסקופיים. אני עפר תחת כפות רגלי ורגליך. ולא באתי אלא לעורר....

ב. "ודקדק הכתוב ואמר "ויקחו לי תרומה" ולא אמר "ויתנו לי תרומה" דעיקר מה שיש לו להאדם בממונו הוא מה שנותן לצדקה, דגם מי שיש לו ממון הרבה אין הממון שלו, רק הממון מונח אצלו והוא דומה ממש לחתיכה גדולה הרבה של עוקר המונח בארגז סגור וזבוב אחד ג"כ בתיבה הולך עליו וגם אוכל ממנה כמו שירצה, היוכל הזבוב להתפאר שהוא עשיר ויש לו הרבה אחרי כי גם הוא סגור וגם דאין בכחו ליטלו כולו לעצמו. כן העשירות לגבי האדם שהוא רק מונח אצלו ולא שהם שלו ורק הסך שנותן לצדקה הוא שלו ממש. וזהו דאיתא במס' ב"ב דף י"א גבי מונבז המלך שבזבז אוצרותיו לצדקה ואמר אבותי גנזו לאחרים ואני גנזתי לעצמי וזהו ג"כ מה שאחז"ל בעירובין דף נ"ד אם יש לך היטיב לך דמה שנותן לצדקה הוא מטיב לו ונמצא דהנתינה לצדקה הוא לקיחה לעצמו דרק זה הוא שלו".

היום יש תופעה ידועה בעולם. רבים הם ארגוני הצדקה שבעצם מתחרים על כספנו. כל ישיבה וכולל צריכים ממון רב להתקיים, וכל מתרים יודע שיש אין ספור נצרכים ומוסדות אחרים שרוצים את הכסף של קהל היעד שלו.

מה עושים? גימיקים. יש היום הרבה גימיקים שעושים כדי לשכנע אנשים לתת דווקא למוסד פלוני. יש גם אמצעי שכנוע נוספים.

מכיון שאנחנו מחפשים את האמת, אני אגלה את האמת לדעתי - הענייה - חלושה - ורטושה: זה הופך את המצוה הגדולה והעצומה של צדקה למשהו טריוויאלי. משהו שמסתכם בקומיקס, או סגולות לא ידועות, מספר שאף אחד אינו מכיר ואינו מקיים מה שכתוב שם, להגרלות וכו' וכו'. האמת הצרופה היא שלתת צדקה הוא קיום רצון ה' [לפי בעל התניא, המצוה החשובה ביותר בדורות האחרונים]. נקודה. למה לא אומרים את זה? כי זה כנראה לא מספיק.... אבל זה צריך להיות מספיק. אנחנו צריכים לדעת שכאשר נותנים - לוקחים. לא מפסידים כלוואוו. מקבלים את הזכות להתקרב לה'. להיות דומה לו. נפלא ממש!!

סגולות מחפשים? איך זה נשמע? "נתון נתון לו ולא ירע לְבָבְךָ בְּתֵתְךָ לוּ כִּי בְּגִלְלַת הַדְּבָר הַזֶּה יִבְרָכְךָ יְיָ וְיִשְׁלַח לְךָ כָּל מַעֲשֵׂה וְיִכַּל מִשְׁלַח יְדְךָ". אבל אחרי ככלות הכל - לא להיות כמו העכו"ם ד"עבדי לגרמיהו" [ב"ב י' ח"ו]. אינני מזלזל בסגולות ח"ו. אני רק מציע בפני הלומדים שלא נעשה מטפל עיקר ומעיקר טפל. מי שרוצה לעשות סגולות שהן עפ"י חכמי וקדושי ישראל - שיעשה ויצליח. אני בעצמי עושה ועשיתי כל מיני סגולות. והסגולה החשובה ביותר - "ואתם תהיו לי סגולה מכל העמים"!!!

נקודה נוספת: אחרי בדיקה התברר, שאכן, אין כיסים בתכריכים. ואפילו אם היו – זה לא היה עוזר. שם, בעולם הנצח, ששהותנו פה בעולם השפל הוא פחות משניה לעומת הזמן הרב שנהיה שם – כל הכסף שעובר לסוחר הוא הצדקה שזכינו לתת בעולם הזה.

לא מזמן נרצח יהודי מיליארדר בקנדה. ריחמתי עליו. לא רק משום שהוא נרצח. זה כבר סיבה לרחם. לא נעים להירצח [שלא נדע...]. איזה זכות יש לאדם לקחת חיי הזולת? אלא שמאז ימי ראשית הבריאה, ה"יצר לב האדם רע מנעוריו" מניע את האדם לבצע מעשים שפלים, נבזים ורעים. ה' ישמור.

מעבר לזוועה שברצח, ריחמתי עליו שאיבד ברגע אחד מיליארדי דולר! זה הרבה כסף. עם הכסף הזה אפשר לקנות הרבה מאד דברים. כסף הוא פוטנציאל. השטר אוצר בתוכו אפשרויות אין סופיות. רוצה דירה בגבעת זאב – אתה יכול לקנות שתיים. רוצה רכב – תקנה עוד אחד לאשתך ועוד אחד ל...גמ"ח. איזה מרציידים לתושבי השכונה שלא יצטרכו להיות משועבדים ל134. רוצה לטוס – לאן שאתה רוצה! חברת תעופה? כבר לא צריך. אתה יכול לקנות מטוס פרטי. וכהנה וכהנה. כסף הוא פוטנציאל "עולם הזה-אי" בלתי מוגבל. זו אחת מהסיבות שרוב העולם המערבי חולה על כסף. זה לא רק השטרות הנוצצים וחשבון בנק המנופח שמרחיב דעתו של אדם. הרבה יותר מזה – כסף מגלם פוטנציאל אדיר.

כאן. על כדור הארץ. אבל שם, בעולם הנצח – גורנישט. כלום. Nada. Nothing. כל הכסף שבעולם חסר משמעות. חוץ – וזה חוץ ענקי – חוץ ממה שנתת לצדקה. כי נתינת צדקה היא באמת לקיחה לעצמו. נטול גימיקים. יה"ר שזוכה להפנים את המסר וניתן בשמחה. אוסיף שכאדם שזכאי להיות אחד מגבאי הצדקה בשכונתנו – הציבור כאן נותן ביד רחבה במיוחד. אני מתפעל מכך שאנשים עמלי תורה, שאין הפרוטה [והדולר] מצויה בכיסם, נותנים סכומים כ"כ נכבדים. ירבו כמותכם בישראל!!

ג. "הנה בעת שנותנים צדקה להעני ונמצא מקיים בהעני מצות צדקה ועוד כמה מצות עשה כמו והחזקת בו, אז העני הוא ממש כמו בחינת אתרוג בעת שנוטלו לצאת בו דאע"ג דאתרוג אחר המצוה אין בו שום קדושה, מ"מ בעת קיום המצוה חלה עליו קדושת המצוה ואסור בהנאה ובתשמיש של חול. ובעצי סוכה מבואר במס' סוכה דף ט' כשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה ואסורים בהנאה וכן אסור לנהוג בו מנהג בזיון וכמו דדרשינן בשבת מקרא גבי כיסוי הדם במה ששפך יכסה שלא יכסנו ברגל שלא יהיו מצות בזיון עליו כן העני ממש בעת שנותנים לו אסור ליתן לו בזיון חלילה וזהו איסור דאורייתא".

נפלא מאד. קשה למקבלים לקבל. זה פוגע בכבודם. צריך להיזהר מאד לשמור על כבודם.

כח ארץ ישראל

במדרש רבה ריש תרומה [פרשה לג] איתא: "הה"ד כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזובו".

והביאור בזה, הנה יש הבדל בין מתנה למכירה, במכירה המכירה היא מצד ההכרח ואילו אל הלוקח היא מעלה ובמתנה הוא להיפך אצל המקבל יש בושא ואילו הנותן הוא מרצונו הטוב, והקב"ה נתן את התורה לעם ישראל בשתי המעלות יחד מתנה מצד הנותן ומקח מצד המקבל.

"ויקחו לי תרומה" הה"ד "כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזובו" אל תעזבו את המקח שנתתי לכם. יש לך אדם לוקח מקח יש בו זהב ואין בו כסף יש בו כסף ואין בו זהב אבל המקח שנתתי לכם, יש בו כסף שנאמר "אמרות ד' אמרות טהורות כסף צרוף". יש בו זהב שנאמר "הנחמדים מזהב ומפז רב". יש אדם לוקח שדות אבל לא כרמים, כרמים אבל לא שדות. אבל המקח הזה יש בו שדות ויש בו כרמים שנאמר "שלחך פרדס רמונים". יש לך אדם לוקח מקח ובני אדם אינן יודעים מהו אבל משכר הסרסור נתודע מה לקח, כך התורה אין אדם יודע מה היא אלא משכר שלקח משה שנאמר "ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו". ויש לך מקח שמי שמכרו נמכר עמו אמר הקב"ה לישראל מכרתי לכם תורת כיכול נמכרתי עמה שנאמר ויקחו לי תרומה ע"כ.

המדרש כאן מונה ד' דברים וברור שהכל נכלל בד', ד' אותיות שם הוי"ה ב"ה, ד' עולמות אצילות בריאה יצירה ועשיה. ד' חלקי פרד"ס וכן ישראל נחלקו לד' כהנים לויים ישראלים ונביאים. [נראה שצריך לומר מלכים כי כהנים חסד, לויים גבורה, ישראל תפארת, מלכים מלכות, שהם כנגד ד' אותיות הוי"ה ומקורם חכמה בינה תפארת מלכות כידוע לידועי ח"ו]. וגם ארץ ישראל מחולקת לד', א"י בכלל, ירושלים בפרט, ביהמ"ק קה"ק. ולזה נתכוין המדרש שהביא ד' דברים שעל ידם משיגים את התורה ובלעדם אין השגה אמיתית בתורה, ואם אמנם לכל אחד יש חלק מיוחד בתורה, וכן לכל תקופה.

ולכל זמן חלק המיוחד לה בבירור ההלנה ובמקצוע מיוחד בכל זאת כל זמן שלא תזרח אור האמונה הטהורה בפנימיותו אי אפשר לבא לשום השגה ומי ששייג איזה דבר מבלעדי זה אין זה משלו אלא תורת אחרים היא ולא הוא זה שנאמר עליו ובתורתו יהגה וילילה, תורה שלו דוקא הכסף הוא כינוי לדברים הנגלים שבתורה כי הכסף הוא המטבע הניתן לסוחר ואילו הזהב חשוב ונחשב כפירא [עי' ר"פ הזהב ב"מ] ועל כן דהבא הוא ענין הפנימיות שבתורה.

והנה האמונה פועלת היא על הטבע כמו שנאמר 'והיה אם שמוע תשמעו אל מצוותי וגו' ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת', ואם יפתה הלב אז אין האדמה נותנת את יבולה כך היא הזריעה אצל ישראל שאם לא יאמין בחי העולמים ויזרע אין האדמה נותנת את יבולה [ענין שבת לא א תוד"ה אמונת זה סדר זרעים שמאמין בחי העולמים וזרע] אף שדבר זה לא יתגלה כ"כ אצל היחיד אבל כשכל הצבור הישראלי סר חלילה מאחרי ד' הדבר מתגלה בגילוי גמור. ואם האמונה פועלת על הטבע כ"ש שהיא פועלת על השגת התורה שבלי התמסרות והתקשרות אל התורה בכל בחינותיה א"א להשיג מאומה.

הענין הב' שהביא המדרש הוא השדות והכרמים כי הנה עלינו לדעת שאע"פ שנתנו למשה בסיני כללים להשגת התורה, בכל זאת אחרי הידיעה הרבה בכללים האמיתיים, כל השגה שתבא היא בחינת מציאה, יגעת ומצאת תאמין, וענין המציאה הוא מענפי הנבואה ורוה"ק ומפני זה א"א להגיע להשגת התורה בלא נבואה וביחוד התקשרות לנבואת משה אספקלריא המאירה. אולם המקום המיוחד להשגת ענפי הנבואה ורוה"ק אינו אלא ארץ ישראל, "וזהב הארץ ההיא טוב" ואין תורה כתורת ארץ ישראל. וענין השדות והכרמים יתבאר, דהנה אמר דוד המע"ה "שבחי ירושלים את ד' הללי אלהיך ציון כי חיוק בריחי שעריך, ברך בניך בקרבך", וד' ענינים נאמרו כאן, א' כי חיוק בריחי שעריך, ב' בך בניך בקרבך, ג' השם גבולך שלום, ד' חלב חיטים ישיבעך. וד' בחינות אלו הן כנגד ד' בחינות המונעות את האדם מלראות ולהשיג את אורות החכמה, שתים מהן פנימיות ושנים חיצוניות. הסיבה הראשונה היא העניית המעבירה את האדם על דעתו ועל דעת קונו, הסיבה השניה היא ההתחברות עם הצר והאוייב וגזירות הגלות והשמד. אלו הן הסיבות החיצוניות. ושתי הסיבות הפנימיות הן, הסיבה הא' כי כן טבע השכל כשזה קם זה נופל וכשזה נופל זה קם. ועל כן מילוי התאוות של אדם מונעות את אור החכמה מלבא אליו וזה ענין עמלק שרצה להגביר את התאוה על השכל ועל כן זרק מילותיהם של ישראל כלפי מעלה ולכן נגזרה עליו המחיקה כמ"ש כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים. וענינו כי כל דבר יש לו שורש בקדושה, ועל כן אין לו מחיקה, כ"א העלאה אל שורשו. לא כן עמלק שאין לו שורש בקדושה והוא רק "תחת השמים" ואין לו תקנה כלל אלא המחיקה.

הסיבה הב' נעוצה בכח היצירה דהיינו הצד הרע שביצירה "הן בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי" [תהלים נא ז], שזהו צד האב והאם ואם מצד היצירה הנפשית, שכל אלו הן סיבות פנימיות לעכב בעד אור החכמה שלא יתגלה במלא החוד והדר.

אכן כנגד ד' סבות אלו פועלת ארץ ישראל הברכה השמימית שישנה בארץ ישראל פועלת לבטל את העניות והכל בא בהרחבה מיד ד' עליהם השכיל. ובחינת ירושלים המוקפת חומה מימות יהושע בן נון שהחליש את עמלק לפי חרב, "ועל חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים כל היום וכל הלילה" [ישעיה מא ח], "ולא האמינו כל יושבי הארץ כי יבא צר ואוייב בשערי ירושלים" [איכה ד יב]. שזהו מסגולת ירושלים לעכב בעד כל מכשול של המתה מצר ואוייב. כנגד תגבורת כח התאוה בא ביהמ"ק אשר בו מקריבים את החלב והדם וזה נחשב כאילו הקרבנו חלבנו ודמינו וזוה מסלקים את התאוה ומגבירים את כח השכלי. ונגד העיכוב הבא מתכונת היצירה, בא קודש הקדשים המשפיע קדושה נפלאה בעולם ומזכך את כל המהויות ומטהר את הנפשות.

ועל זה אמר דוד "שבחי ירושלים את ד' הללי אלקיך ציון", כי הנה עוז וחדוה במקומנו כי הכל בא אל מכונו וכל הסיבות מסולקות, "כי חיוק בריחי שעריך" הם שערי ירושלים המונעים כל צר ואוייב מלבא בשעריה, "ברך בניך בקרבך" ואין בך עניות, "השם גבולך שלום" ומונע ממך את התאוה שחלב חטים ישיבעך כנגד כח היצירה של אב ואם כמ"ש חז"ל שחב השובע של החיטה גורם לתינוק לומר אבא ואמא שאז מכירים את אביהם של ישראל.

והו שדות וכרמים כי הכרם הוא ביהמ"ק וקה"ק כמ"ש "כרם היה לידידי בקרן בן שמן" [ישעיהו ה א], והיינו קודש הקדשים וע"י הדבקות בארץ ישראל הכל בארץ ישראל הכל בא על מכונו. [מי מרום]

"כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מֵרְאֶה אוֹתְךָ אֵת תְּבִינְתָּהּ הַמְשִׁכֵּן וְאֵת תְּבִינְתָּהּ כָּל פְּלִי וְכֵן תַּעֲשֶׂהוּ"

וברש"י וכן תעשו לדורות אם יאבד אחד מן הכלים או כשתעשו לי כלי בית עולמים כגון שולחנות ומנורות וכירות ומכונות שעשה שלמה כתבנית אלו תעשו אותם כו' עיי"ש.

בירושלמי – בעבודת הפנים כל הכלים מעכבין – קושיא מהבבלי שהקטירו קטרת אע"פ שאין מזבח

ירושלמי שקלים פ"ד ה"ה: ר"מ אומר הפרוכת השולחן המנורה והמזבחות מעכבים זה את זה [דכל שאינם על מקומן אין שום קרבן ראוי להקריב - קרבן העדה]. וחכמים אומרים אינו מעכב אלא הכיור והכן בלבד וכו' ומסיק ולא פליגי כאן בעבודת פנים כאן בעבודת חוץ.

ומבואר בירושלמי דלכו"ע בעבודת פנים כל הכלים מעכבין ובעבודת חוץ רק הכיור וכונו מעכבין. ובמקדש דוד סי' ב' סק"ה ובחזו"א מנחות סי' ל' סק"ח הקשו מהמבואר בבבלי זבחים נ"ט ע"א דמזבח שנעקר מקטירין קטורת במקומו, וקטורת הלא עבודת פנים היא, ומבואר דאעפ"י שנעקר המזבח מקטירין במקומו ולדברי הירושלמי לכאורה הרי אי אפשר להקטיר משום דאיכא חסרון בכלים והיינו המזבח ומכח קושיא זו הסיק החזו"א דהבבלי פליגי בזה על הירושלמי.

וליישב קושייתם כתב בס' רביד הזהב, ובהקדס מה שיש לחקור בהך דינא דכל הכלים מעכבין, אם מה שמעכב הוא מדין בנין בית המקדש, והיינו שאם חסר א' מן הכלים הרי חסר בשם בית וממילא אינו ראוי להקריב. או דילמא דמה שהכלים מעכבין זה את זה הוא מדיני הכלים שאם חסר כלי אחד הרי זה כליכא כלים כלל.

ונראה דחקירה זו תליא בפלוגתת הרמב"ם והרמב"ן, דהרמב"ם בספר המצוות מצוה כ' כתב שצונו לבנות בית הבחירה לעבודה וכו' וכבר בארנו שזה הכלל כולל מינים רבים שהם המנורה והשולחן והמזבח וכו' והכל יקרא מקדש.

מבואר מדברי הרמב"ם דכלי המקדש הם חלק מהמקדש ומדין בנין בית המקדש [ולכך אינן ב' מצוות בפנ"ע].

ברמב"ן מצוה ל"ג השיג ע"ז וז"ל וכן לא נמנה אנחנו עשיית השולחן מזבח ומנורה מצוה מפני שנצטוינו לשום להם לפני ה' תמיד וצוה אותנו בהכשר העבודה הזאת שהיא לשום אותו בשולחן וכו' ושיסודר לנו שתהא ההדלקה הזאת במנורה של זהב וכו' ולא הוכשר בעיני הטעם שכתב בו הרב שאמר שהם חלקים מחלקי המקדש לפי שאין הכלים חלק מן הבתים אבל הם שתיים מצוות ואינן מעכבות זו את זו ומקריבין בבית אעפ"י שאין בו כלים אלו. ולכן אצלי עשיית הארון והכפורת לשום שם העדות תמנה מצוה בפני עצמה עכ"ל והיינו דהרמב"ן ס"ל דהכלים אינם מדין הבית אלא כל כלי הוא הכשר למצוות והיינו דהמנורה היא הכשר למצוות הדלקה ולכך ל"ש למנותם למצוה בפנ"ע. ולפי"ז י"ל דתליא במחלוקת הרמב"ם והרמב"ן ביסוד הדין דכל הכלים מעכבין זה את זה, דהרמב"ם זהו דין בבית שאם חסר אחד מן הכלים חסר בשם בית, ולהרמב"ן זהו דין בכלים. ומעתה אי נימא כהצד השני שזהו דין בכלים, יש ליישב הסתירה מהבבלי לירושלמי דכל מה שהכלים מעכבין זה את זה, זהו דוקא לעבודות הצריכות כלי, שבהם אם חסר כלי אחד הוי כאין כלים, וממילא חשיב שהעבודה נעשית שלא בכלי ופסולה. אמנם הקטרת הקטורת הרי אינה צריכה כלי ומה איכפ"ל אם נימא שאין כאן כלי, הא אי"ז מעכב כלל כמשנ"ת ולהכי מזבח שנעקר מקטירין במקומו.

ושם מיישב באופ"א, ע"פ התוס' בזחים נ"ט ע"א [ד"ה עד שלא] דס"ל דלא בעינן בית בשביל להקטיר ולכך חייבים על הקטרה מחוץ למקום המקדש גם בזמן הזה, ולפי"ז אף א"נ דהדין דכל הכלים מעכבים זא"ז הוא דין המעכב בשם בית לא איכפ"ל מדי שהרי הקטורת לא בעיא בית ולק"מ מסתירת הבבלי לירושלמי וא"ש עכ"ד.

ובס' משנת חיים [שקלים סי' מ"ה] תירץ עפ"י מה שביארו האחרונים עפ"י רבותינו בעלי התוס' [תחילת פ' תרומה] דבהקטרת הקטורת איכא ב' דינים. א - דין הקרבת הקרבנות. ב - דין כבוד המלך. והנה הך דינא דמזבח שנעקר מקטירין קטורת על מקומו לא נתפרש מנ"ל לחז"ל דין זה, וכבר הרגיש בזה במשך חכמה פ' תצוה ד"ה ועשית ע"ש. ונראה דקים ליה לחז"ל דהא דבעינן מזבח להקטרת הקטורת אינו אלא מדין הקרבן של הקטורת שבזה נאמרו מזבח ותנאיו כשאר הקרבת הקרבנות דהן במזבח משא"כ הך דינא שיש בקטורת כדי כבוד המלך לא צריך לזה דוקא מזבח והוה שאמרו מזבח שנעקר מקטירין קטורת על מקומו לא נאמר שנתקיים מצות הקטרת הקטורת ורק אמרו דמקטירין נם בלא מזבח. ומיהו אפשר דנתקיים בזה רק כבוד המלך שיש בקטורת אבל דין קרבן הקטורת לא קיים בכך דבעי דוקא מזבח כשאר הקרבנות.

ולפ"ז מבואר הא דמזבח שנעקר מקטירין קטורת במקומו, ואע"ג דאמרו דמעכבין הכלים בעבודות פנים, דכל מה שמעכב הוא רק בדיני עבודת הקרבנות דבעינן שיהיה אפשר להקריב כל הקרבנות, אך אין כ"ז מעכב להקטרת הקטורת מצד מה שהוא כבוד המלך בזה, ולכן אם חסר א' מן הכלים אף דא"א לקיים דיני הקרבת פנים מ"מ הקטורת מקטירין ומ"מ אם חסר מזבח הפנימי הרי זה מעכב בהקרבת שאר הקרבנות שבפנים שהרי אין קרבן הקטורת קרב כדינו וכן א"א לקיים הזאת דמים כי ליכא מזבח הפנימי כמפורש בגמ' שם והרי נתפרדה החבילה.

שבת שלום ואורות אין סוף!!!!

